

W 2001 roku zorganizowano Jubileusz 660-lecia Gorzanowa, a w 2010 r. Jubileusz 65-lecia Szkoły Podstawowej. Od 2008 roku mamy partnerstwo z Czechami z Velka Jesenice koło Nachodu. Wspólnie realizujemy projekty w ramach Euroregionu Glacensis.

Kalendarz imprez w Gorzanowie

Maj	Festyn strażacki – Florian
Czerwiec	Uroczystości odpustowe św. Antoniego.
Czerwiec	Letni Festyn Gorzanowski
Lipiec	Magdalenki – uroczystość odpustowa.
Wrzesień	Europejskie Dni Dziedzictwa
Grudzień	Przeгляд Tradycji Bożonarodzeniowej

Organizacje Gorzanowskie:

Towarzystwo Miłośników Gorzanowa

Lokalna Grupa Odnowy Wsi

Rada Sołecka, Rada Parafialna

Ludowy Klub Sportowy „Zamek”

Ochotnicza Straż Pożarna

Koło Gospodyń Wiejskich

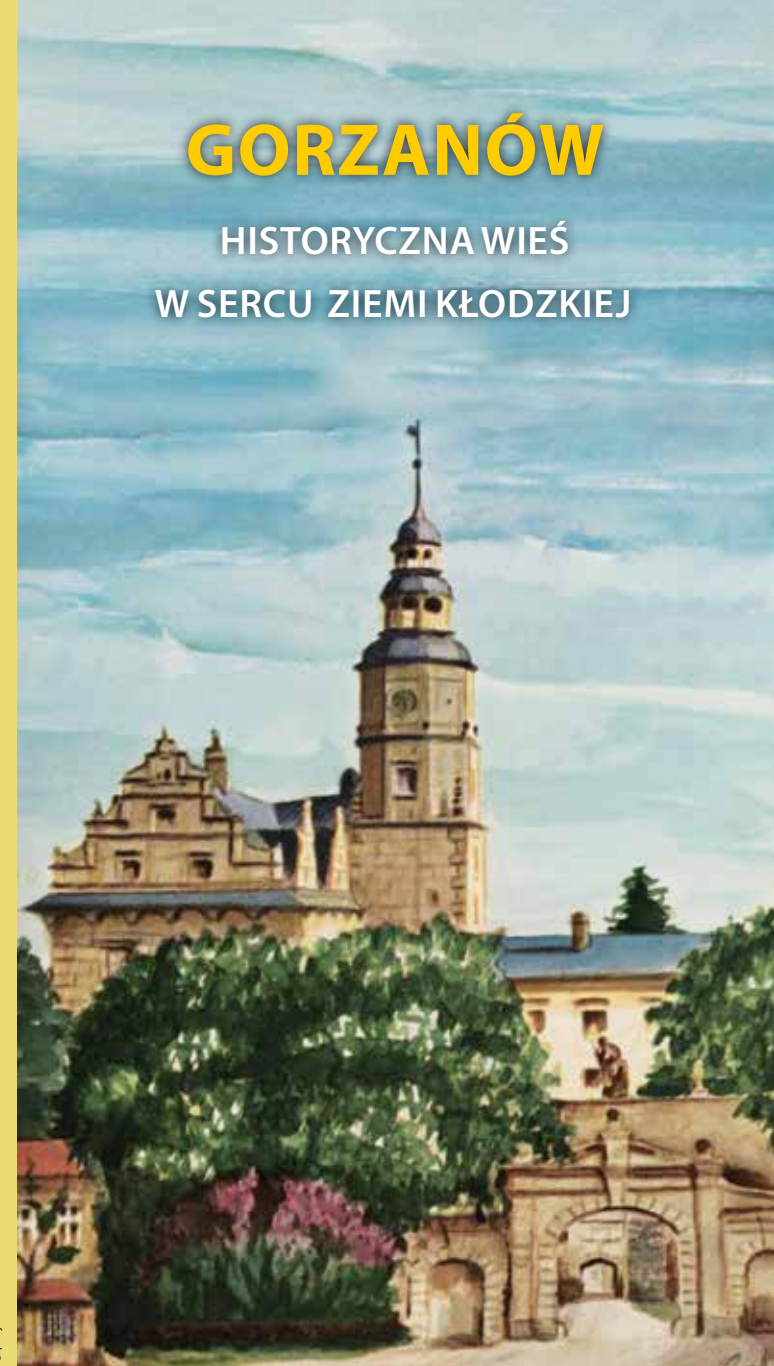
Ludowy Zespół Śpiewaczy „Cyranecki”

Fundacja Pałac Gorzanów

Tekst, opracowanie i foto: Robert Duma
Ikonografia historyczna: archiwum TMG

WSPÓŁCZESNY GORZANÓW W OBIEKTYWIE

GORZANÓW

HISTORYCZNA WIEŚ
W SERCU ZIEMI KŁODZKIEJ

© projekt: webbar.leu

WIEŚ UCZESTNICZY W INICJATYWIE ODNOWY WSI DOLNOŚLĄSKIEJ

URZĄD MARSZALKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
**DOLNY
ŚLĄSK**
www.umwd.pl

www.tmggorzanow.pl

INFORMACJE O GORZANOWIE

Gorzanów leży przy trasie międzynarodowej na Wiedeń i Pragę, 9 km. od Kłodzka i 7 km. od Bystrzycy Kłodzkiej. Jest to duża i długa wieś (ok. 5km długości), wielodrożnicowa. Leży na wysokości 310–325m n.p.m. w północnej części Rowu Górnej Nysy Kłodzkiej.

Do połowy XVIII wieku wieś w hrabstwie Kłodzkim. Od 1945 roku wieś gminna w powiecie bystrzycyckim, do 1973 wieś gromadzka w powiecie bystrzycyckim, do 1975 gmina w województwie wałbrzyskim, a od 1990 w gminie Bystrzyca Kłodzka w województwie wałbrzyskim. Po reformie samorządowej w 1999 r. w powiecie kłodzkim i województwie dolnośląskim.

W czasie II wojny światowej Gorzanów nie ucierpiał, gdyż na terenie Ziemi Kłodzkiej nie było prowadzonych działań wojennych. Jednak ludność cywilna musiała przejść tzw. „akcję przesiedleńczą” w myśl podjętych „traktatów”. Zarówno Polacy wypędzeni przez Rosjan jak i Niemcy, zmuszeni byli do opuszczenia swoich domów i stron rodzinnych.

Na terenie Gorzanowa istnieją trzy zakłady produkujące wodę mineralną, najbardziej znane to MINERAL i CYRANKA, trzy sklepy, Szkoła Podstawowa, Bajkowe Przedszkole, Ośrodek Zdrowia i Poczta – istniały do niedawna, Stacja Kolejowa (działająca od końca XIX w.), Biblioteka Publiczna, WDK, Kawiarnia, Młyn – niestety już nieczynny, lokalne firmy.

W centrum znajduje się dawny park pałacowy o powierzchni 6,5 ha., w którym rosną stare okazy drzew rodzimych i egzotycznych (niektóre mają ponad 300 lat). Z okolicznych dróg roztaczają się piękne widoki na góry Bystrzyckie i Masyw Śnieżnika.

W 1999r. na dziedzińcu zamkowym jak i w miejscowym kościele odbyły się koncerty muzyki dawnej w ramach I Ogólnopolskiego Festiwalu Kameralistyki Młodych.

HISTORIA GORZANOWA

Jedna z najładniejszych i najciekawszych miejscowości na Ziemi Kłodzkiej, leżąca nad Nysą Kłodzką. Stanowi niemal geograficzne centrum Ziemi Kłodzkiej. Gorzanów znany jest już od wczesnego średniowiecza.

Ceniony był od dawna jako miejscowość o wybitnych walorach rekreacyjno-wypoczynkowych. Od ponad 100 lat znana jest także z miejscowych źródeł wód mineralnych odkrytych w II połowie XIX wieku. W 1895 roku czynna była już rozlewnia wody mineralnej, eksploatująca źródło WEBER-QUELLE produkująca ok. 300 tys. butelek wody rocznie.

Miejscowość jest wymieniana źródłowo, po raz pierwszy w roku 1341 jako Arnoldisdorf później Arnsdorf lub Arnoldi villa. W 1670 roku otrzymała nazwę Grafenort, a po 1945 roku Gorzanów. Od momentu przejścia zamku i dóbr gorzanowskich przez ród Herbersteinów, rozpoczęła się niemal trzystu letnia obecność tego rodu w Gorzanowie, która zaznaczyła się nawet w nazwie miejscowości (Grafenort – hrabiowska miejscowość).

Na początku XIX w. dzięki pasji hrabiego HIERONIMA VON HERBERSTEINA został powołany do życia teatr dworski w Gorzanowie. Działał stale przez 8 miesięcy w roku (od września do maja) dając trzy przedstawienia tygodniowo. Repertuar był bogaty, grano sztuki: SZEKSPIRA, GOETHEGO, SCHILLERA, wystawiano dramaty, widowiska muzyczne, z czasem nawet i małe opery. Dyrektorem artystycznym przez szereg lat był znany poeta, dramatopisarz, artysta, reżyser i polonofil KAROL VON HOLTEI. W swoich dziełach pozostawił trwały ślad rozlicznych związków z Gorzanowem, jego mieszkańcami i tutejszą przyrodą.

W latach 20. XX wieku w Gorzanowie odbywały się *Misteria Pasyjne*. Było to wielkie przedsięwzięcie (w 1922 roku przybyło ponad 5 tys. osób). Od 1930 roku zespół zamkowy przeszedł pod zarządek miasta Bystrzycy Kłodzkiej. Gorzanów był już wówczas popularnym, dobrze zagospodarowanym letniskiem, cieszącym się – od z górą stu lat – opinią najpiękniejszej wsi Ziemi Kłodzkiej. Obecnie wieś liczy około 1000 mieszkańców.

W roku 2000 powołane do życia zostało Towarzystwo Miłośników Gorzanowa, które od 2008 roku jest organem prowadzącym dla miejscowej szkoły podstawowej i bajkowego przedszkola. W ten sposób pragniemy przywrócić dawny blask miejscowości, wykorzystując posiadany potencjał: aktywność społeczną, unikalne zabytki i gorzanowskie wody mineralne produkowane tutaj od 1892 roku.

GORZANÓW NA DAWNEJ KARCIE POCZTOWEJ

Karty pocztowe pochodzą z archiwum Towarzystwa Miłośników Gorzanowa

